

Ραδιοφωνική έμπομπή δια
τήν 6 Σεπτεμβρίου 1970
ήμέραν : Κ Υ Ρ Ι Α Κ ΗΝ
καί ώραν : 22.30 - 23.00

13/9/7

81 = 2

Τήν έμπομπήν παρουσιάζουν ο ΚΩΣΤΑΣ ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ καί ο ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ. Τραγουδά ή ΚΑΒΙΩ Δ Ε Ν Α Ρ Δ Ο Υ.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Γιάγνο μου άγαπητέ μου καί πάλι θ' άρχίσωμε από μία έπικαιρότητα για να γυρίσωμε πίσω μερικέσ δεκάδες έτων καί να συζητήσωμε κάποιο σπουδαίο άθηναικό θέμα.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Πάλι άναδρομή στο παρελθόν ; Τι τό σοβαρόν έχομε να ποθμε ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Σοβαρό λέει ; Σοβαρότατο... Τώρα τελευταία δέν είχαμε τούς βαλκανικούς άγώνες στο Βουκουρέστι ;

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Δοιπόν ; Θα μιλήσωμε για βαλκανικούς άγώνες ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Δενιά για τό πνεσμα του άθλητισμου, που έχει γίνει σήμερα καθημερινή μας τροφή, ένω τον περασμένο αιώνα, γύρω στα 1860 ήτανε άνύπαρκτο.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Νά για στάσου, γιατί νομίζω πως λέσε άνακρίβειες. 'Εγώ έχω διαβάσει στην 'Ιστορία της 'Ελληνικής 'Επανάστασεως, ότι οι κλέφτες καί οι άρματωλοί πριν από τό 1821, δέν περιφρονοσαν τον άθλητισμό. Βέβαια, στα τετρακόσια χρόνια της τουρκικής δουλείας, δέν υπήρχε καμιά έκδήλωσις του άθλητικού πνεύματος, μά οι κλέφτες καί οι άρματωλοί, επάνω στα βουνά καί τά λημέρια τους, δέν ξεχνοσαν τό φίλαθλο πνεσμα της αρχαίας πατρίδας καί φρόντιζαν ν'άσκουνται στον δρόμο, χωρίς να περιφρονουν τό άλμα - τό πήδημα όπως τό λέγανε - καί τό λιθάρι...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Αυτό είναι αλήθεια καί έχομε μερικά άναμφισβήτητα ντοκουμέντα για τίς άθλητικές έπιδόσεις των κλεφτών του 1821 καί πριν άπόμα

- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Ντοκουμέντα ; Σοβαρά μιλάς ; "Εχομε ντοκουμέντα άθλητικά ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Όταν λέφ ντοκουμέντα, δέν έννοω πώς έχομε καταστάσεις άθλητικών επίδοσεων, μά από μερικά δημοτικά τραγούδια, βγαίνουν σαν συμπεράσματα αυτές οι επίδοσεις.
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Είμαι πολύ περίεργος ν' άκούω μερικά τέτοια συμπεράσματα.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ 'Ο περίφημος κλέφτης και καπετάνιος της 'Εξναστάσεως του 21, ο Νικητας Σταματελόπουλος ο γνωστός ως Νικηταρής, ήτανε διάσημος δρομεύς. Σκέφου ότι τό σώμα των κλεφτών του Νικηταρά, τέλειολοιθουσε με 'έναν καμπούρη και δύσμορφος ποιητής, ο Δημήτριος Κάλας πού έγγραφε στίχους για νά έξυμνή τόν καπετάνιο του τόν Νικηταρά. Και δέν τόν έξυμνουσε μόνο για τά πολεμικά του κατορθώματα, αλλά και για τίς άθλητικές του επίδοσεις
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Και είπες ότι ο Νικηταρής ήτανε δρομεύς ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ 'Ασυναγώνιστος. Σκέφου ότι ο Δημήτριος Κάλας, αυτός ο ποιητής γράφει : Δεβέντη μου Νικηταρά - πού 'χεις στά πόδια σου φτερά και μέσ' τίς μάχες ροβολάς - και τρέμει κάθε Τουρκαλάς...
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Αυτόν τόν ποιητή, τόν Δημήτριο Κάλα, πρώτη φορά τόν άκούω.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Διότι δέν είναι γνωστός μέ τό όνομά του, αλλά μέ τό παρατσουκλι του. Τόν λέγανε Τσοπανάνιο.
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ "Α, τόν Τσοπανάνιο έννοεις ; Μέ ο Τσοπανάνιος είναι γνωστός στην 'Ιστορία. "Ητανε λένε κοντός, πολύ κοντός σαν νάνος, καμπούρης κουτσός λιγάκι, στραβοιάνης και τρομερά άσχημος.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ναι ο κακομοίρης. Πέθανε νεώτατος από δυσπεψία... "Υστερα από μία μάχη, κάθησε κάτω από μία ξινομηλιά και πεινασμένος καθώς ήτανε άρχισε νά τρώη ξινομήλα. "Εφαγε τόσο πολλά πού έσηασε από τήν πολυφαγία.
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ "Όμως στόν Τσοπανάνιο χρωστάμε όσες πληροφορίες έχομε για τόν Νικηταρά και τίς άθλητικές του επίδοσεις. "Άλλο ντοκουμέντο ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Εχομε στόν Μωρηά, τόν περίφημο καπετάν Ζαχαριά ...

- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Αὐτόν τόν ξέρω. Ἦτανε πρωταθλητής στὸν ἔρωτα καὶ στὸν σεβντᾶ.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ὅχι μόνο στὸν ἔρωτα, ἀλλ' ἄλλο πού λένε τὰ δημοτικὰ τραγούδια ὅτι δέν ἄφηνε γυναῖκα γιὰ γυναῖκα. Ὁ Ζαχαριᾶς, ἀρματολὸς τῆς Πελοποννήσου, κἀτω ἐκεῖ στήν Κυνουρία, στὸν Ἅγιο Πέτρο, ἦτανε ὁ διασημώτερος ἔ λ τ η ς τῆς ἐποχῆς του. Φαντάσου ὅτι ἔβα-
στοίχημα νά πηδήσῃ ἐπτά ἄλογα στήν σειρά.
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Ἐπτά ἄλογα ; Σοβαρὰ τό λές ; Ἐπτά ἄλογα ; Καί τὰ πηδοῦσε ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Τὰ πηδοῦσε ὁ λεβέντης ὁ Ζαχαριᾶς. Γι' αὐτόν εἶναι γνωστή μιά παταπληκτικὴ ἱστορία. Τόν εἶχε πιάσει ἓνας μπέης γιατί του εἶχε ξελογιάσει τὴν πιό ὀμορφὴ χανούμισσα τοῦ χαρεμιοῦ του. Τόν εἶχε παταδιιάσει σέ θάνατο καὶ ἐπρόκειτο νά του πάρῃ τό κεφάλι, ὅμως γιὰ νά του δώσῃ - ὅθην - τὴν εὐκαιρία μᾶς χά-
ρης, ~~καὶ ἀποφασισμένος~~ τόν ρώτησε πόσα ἄλογα πηδοῦσε στήν σειρά.
- Ἐπτά, εἶπε ὁ Ζαχαριᾶς. Ἄν πηδήσῃς ὀχτω σοῦ χαλαρίζω τὴν ζωή... Ἄν ὅμως δέν τὰ πηδήσῃς, θά σοῦ πάρω τό κεφάλι.
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Κι' ὁ Ζαχαριᾶς δέχτηκε ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Δέχτηκε γιατί δέν ἦτανε μόνο ἀθλητής μᾶ ἦτανε καὶ πονηρός σάν Μωραΐτης. Ἀπὸ κάποιον φίλο του ἔμαθε ὅτι καί τὰ ὀχτώ ἄλογα ἂν πηδοῦσε, ὁ μπέης ἦτανε ἀποφασισμένος νά τόν σκοτώσῃ. Εἶχε βάλει μάλιστα δύο ἄνθρώπους του, μόλις σαλτάριζε νά του ρίχ-
νανε... Ὁ Ζαχαριᾶς δέν φοβήθηκε. Δέχτηκε τὴν πρόκλησι μᾶ φ
φρόντισε νά το ποθετήσῃ στά ἐπτά ἄλογα, τό ὕγδοο τό τελευταῖο ἄλογο, τό δικό του, τό προσωπικό του ἄλογο πού τόν γνώριζε καλᾶ...
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Στάσου καὶ μαντεύω τὴν συνέχεια. Ὁ Ζαχαριᾶς φρόντισε πηδών-
τας νά πέσῃ ἐπάνω στό δικό του ἄλογο, πού πῆρε ἀμέσως δρόμο καὶ χάθηκε. ~~Πῶσα~~ Σμπάρα πέσανε... μπαμ, μπάμ, μπάμ... μᾶ ὁ Ζαχαριᾶς θά εἶχε γίνεῖ ἄφαντος...
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Μάλιστα. Καί ὕστερα ἀπὸ λίγες μέρες ἔκλεψε καὶ τὴν χανούμισσα τοῦ τούρκου μπέη.

- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Πάντως, ἂν ἐξαιρέσωμε τίς ἐρωτικές ἐπιδόσεις τοῦ Ζαχαρία, ἔχο-
με ἕνα ἀναμφισβήτητο ρειόρ ἄλματος τό σάλτο ἐπάνω ἀπό τὰ ἐπτὰ
ἔλογα... Δεν εἶναι καί λίγο γιά μιὰ ἐποχή πού ὁ ἀθλητισμός
ἦτανε ἀνύπαρτος.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Βέβαια, ὅλα αὐτά εἶναι τὰ πρό τῆς Ἐπαναστάσεως τοῦ 1821 ἀθλη-
τικά ἐπιτεύγματα, χωρίς σύστημα καί χωρίς προπονήσεις. Μιὰ πε-
ρίοδος ὅμως φιλαθλητισμοῦ, ἔρχισε μετά τήν ἀπελευθέρωσι τῆς
Ἑλλάδος, ὅταν πρωτεύουσα τοῦ ἑλληνικοῦ κράτους ἔγινε τό Ναύ-
πλιο. Ὅμως γιά νά πιάσωμε αὐτήν τήν ἐξιστόρησι, ἕς θυμηθοῦμε
πρῶτα ἕνα τραγοῦδι παλαιό...
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Κι' ἔχω ἀνακαλύψει ἕνα τραγοῦδι ὄχι ἀπλῶς παλαιό, μά παμπάλαιο,
τοῦ 1880, μέ τίτλο : Τί φυτεύεις, τί ποτίζεις...
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Γιάγιο μου μέ καταπλήσσεις. Λογαριάζω νά σοῦ ἀπονείμω τόν
τίτλο τοῦ ἀρχαιολόγου τραγουδιῶν μέ τίς ἀνασκαφές πού κάνεις
στό μουσικό ὑπέδαφος τῆς παλαιᾶς Ἀθήνας. Τί νά σοῦ πῶ ; Προ-
στά σου τύφλα νά 'χῃ μέ τίς ἀνασκαφές τοῦ ὁ Σλήμαν.
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Ἄφησέ 'τα αὐτά καί ἄκουσε τώρα τό τραγοῦδι. Ἡ φίλη μας ἡ
κλειώ θά μῆς τό τραγουδήσῃ.
- ΚΛΕΙΩ ΔΕΝΑΡΔΟΥ (μέ συνοδεία πιάνου) Τί φυτεύεις - τί ποτίζεις...
Κ.τ.λ. Κ.τ.λ.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Καί τώρα ἕς ξαναγυρίσωμε στόν ἀθλητισμό. θέλεις νά τὰ πάρωμε
τά πράγματα χρονολογικά ;
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Ἀσφαλῶς, γιά νά παρακολουθήσωμε καλύτερα τήν ἐξέλιξι.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Θαυμάσια. Λοιπόν, στά 1832, πρωτεύουσα τῆς Ἑλλάδος εἶναι τό
Ναύπλιο. Ὁ Ὄθων βλέπει τοῦς νέους νά συχνάζουν στά καφεθ-
νεῖα καί φέρνει ἀπό τήν Γερμανία ἕνα γερμανό καθηγητή τῆς γυ-
μναστικῆς πού ἐλέγετο Κόρη καί τοῦ ἀναθέτει νά βρῇ τό κατάλ-
ληλο οἰκόπεδο, νά ἰδρύσῃ ἕνα γυμναστήριο.

- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Καί το Γυμναστήριο ιδρύθηκε... παντάζομαι ότι θά είχε φτιάξει ο γερμανός πρώτα πρώτα στίβο για ~~από~~ τους δρομείς.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Τό μάντεφες όρθότατα Γιάγιο. "Εφτιαξε ένα στίβο για τους δρομείς στρογγυλό στίνο μήκους διακοσίων μέτρων.
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Εξ έφερε μαζί του και όργανα άθλητικά.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Οχι πολλά. "Εφερε ένα ζευγάρι κορίννες, ξέρεις τίς ξύλινες κορίννες για τήν γυμναστική και παρήγγειλε σ' ένα ξυλουργό του Ναυπλίου να του κατασκευάση μιá ντουζίνα πανομοιότυπες κορίννες. 'Ο ξυλουργός άπόρησε : Τί τά θέλεις αυτά τά φεύτικα μπουκάλια ; τόν ρώτησε. θ' άνοίξης καφενετο και τά θέλεις για στολίδι, να δείχνης ότι έχεις πολλά πιοτά ; Μά θάν τά καταλάβουνε πώς είναι φεύτικα.
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ 'Ο Κόρι θά του εξήγησε ότι αυτά τά ξύλινα μπουκάλια είναι γυμναστικά όργανα και τέλος πάντων ο ξυλουργός έπέισθη και έφτιαξε τίς κορίννες.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ ~~τέσσερα όρθοτα~~ "Υστερα ο Κόρι άσπασε ένα μακρόστενο λάκκο πού γέμισε με άμμο, για τό άλμα, έφτιαξε ένα μονόζυγο και ένα δυό δίζυγα και κρέμασε από μιá σιδερένια κορνίζα ύφους τεσσάρων μέτρων μερικά σχοινιά, χοντρά παλαμάρια δεμένα με κόμπους σε ίσα διαστήματα...
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Για τήν άναρρίχηση επί κάλω, άσφαλώς. Τό γυμναστήριο ήτανε έτοιμο. "Εγιναν τά έγναίνια βέβαια, θά πήγε ο "Οθων, οι άρχές του τ'που, θά έγινε δοξολογία και τήν έπομένη θά άρχισαν να συχνάζουν στο γυμναστήριο οι επίδοξοι άθληταί.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ 'Εδω έπεσες έξω Γιάγιο. Ψυχή δέν πάτησε στο Γυμναστήριο. 'Ο καθημένος ο γερμανός γυμναστής, ο Κόρι, κάθε πρωί πήγαινε στο Γυμναστήριο, γδυνότανε και άρχιζε να γυμνάζεται μόνος του.
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Μόνος του, όλομόνχος ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Μόνος του ο κατομοίρης. "Επαιζε ρυθμικά τίς κορίννες του, έκανε σάλτα με τά δίζυγα, τουμπες στον άέρα κι' άπ' έξω χαζεύανε οι έλληνες πού τόν περνούσανε για τρελλό.

- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Φαντάζομαι τί θά γινότανε μέ τούς νεαρούς πού χαζεύανε άπ' έξω άπό τή μάντρα. ~~Θα~~ θά τοσ φωνάζανε : Μή, θά πέσης... Πρόσεχε γερμανέ... θα τσακιστής !... θά σπάσης τόν σβέρκο σου
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Τό μεγάλο γλέντι γινότανε όταν ό γυμναστής ό Κόρκι, σιαρφάλωνε στό σχολινί μέ τούς κόμπους κάνοντας άναρρίχησι επί κάλω και ύστερα, πήγυσε άπό φηλά στήν άμμο πού ήτανε για τό άλμα και παίρνοντας φόρα, ~~άρχιζε νά τρέχη~~ άφου έκανε δυό τρεις άναπνευστικές κινήσεις, άρχιζε νά τρέχη στόν στίβο του δρόμου, κάνοντας δυό τρεις φορές τόν κύκλο τών διακοσίω μέτρων, τότε πιά τόν περνούσανε για πραγματικό τρελλό και φωνάζανε : Τόν έπιασε, τόν έπιασε ή τρέλλα... Πήρε δρόμο... Μά ποιός τόν κυνηγάει;
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Τελικά δέν πάτησε ποτέ κανέναν νά γυμναστή εκεί μέσα στό πρώτο έλληνικό γυμναστήριο ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Δυό τρεις τολμηροί νέοι πού μπήκανε νά γυμναστούν, νά μάθουν νά παίζουν κορίνες και νά δοκιμάσουν νά σηλώσουν βάρη, βρήκανε τόν μελᾶ τους ; Τί κάνετε βρε παιδιά ; Αύτά είναι του διαβόλου πράγματα... θέλετε νά σας άφορίση ό δεσπότης ; Και πάφανε κι' αύτοί νά πηγαίνουν. "Έτσι, ύστερα άπό δυό χρόνια, ό κακόμοιρος ό γερμανός Κόρκι, μάζεφε τά πράγματά του, σφάλισε τό γυμναστήριο και έφυγε για τόν τόπο του άπογοητευμένος.
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ "Αδοξο τό τέλος της πρώτης άποπειρας για τήν καθιέρωση του άθλητισμου στην 'Ελλάδα. "Ομως φαντάζομαι ότι θά έγινε και δεύτερη προσπάθεια
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ 'Η πρώτη αύτή προσπάθεια έγινε στό Ναύπλιο. Στο άναμεταξύ έγινε πρωτεύουσα της 'Ελλάδος ή 'Αθήνα και ό βασιλεύς "Οθων μέ τήν 'Αμαλία φτάσανε στην 'Αθήνα τήν πρώτη Δεκεμβρίου 1834 μαζί μέ τήν βαυαρική αντιβασιλεία και τίς άρχές. "Ομως δέν θά προχωρήσωμε στην δεύτερη αύτή προσπάθεια εν δέν κάνωμε προηγούμενως ένα μουσικό διάλειμμα

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Τό δέχομαι εύχαρίστως. Καί μέλιστα θά σου προτείνω ν' άνοιώσω-
με τό νανούρισμα, τραγουδι χαρακτηριστικό, άφου από άθλητικής
αποφως, ή έποχή εκείνη κοιμότανε...

ΚΑΛΩΣ ΔΕΝΑΡΔΟΥ (μέ συνοδεία πιάνου) Τό Νανούρισμα

Κ.τ. λ. Κ.τ.λ.

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Καί τώρα, ές ξυπνήσωμε από τό Νανούρισμα καί ές προχωρήσωμε
στόν άθλητικό στίβο... "Εγινε ή 'Αθήνα πρωτεύουσα του έλληνι-
κου Κράτους στά 1834, τήν 1 Δεκεμβρίου. Γυμναστήριο βέβαια
δέν υπήρχε στήν 'Αθήνα...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ 'Αστειεύεσαι Γιάγκο. Δέν υπήρχανε σπίτια στήν 'Αθήνα καί ήθε-
λες νά υπάρχη γυμναστήριο ; "Ομως ό "Οθων ύστερα 'πό δυότερία
χρόνια έδρυσε ένα γυμναστήριο. Είχε έρθει από τήν Γερμανία
ένas έλληνας άθλητής, κολυμβητής καί πεζοπόρος που άγαπούσε
τήν γυμναστική. Αύτός σιέφθηκε ν' άνοίξη ένα γυμναστήριο για
επιχείρησι. 'Ο βασιλεύς "Οθων τόν έβοήθησε μ'όλο που είχε τήν
πικρή πέτρα του γυμναστριου του Ναυπλίου μέ τόν κόρη.

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Σώθηκε τό όνομα αύτου του πρώτου γυμναστου ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Βεβαίως. Λεγότανε Γεώργιος Παγών. Ουσιαστικά βρήκε αντίδρα-
σι από τούς καλαμαράδες.

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Καταλαβαίνω. Καλαμαράδες έννοεις τούς λογιστάτους, δασκάλους
καί καθηγητάς οί όποιοι - είναι γνωστόν αυτό - στά πρώτα χρό-
νια της 'Αθήνας, υπεστήριζαν τήν πνευματική ανάπτυξη του γέ-
νους καί της νεολαίας ~~μετά~~ ειδικώτερα. Δέν είναι έτσι ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Λογική ήτανε καί ή άποψί τους. 'Ο έλληνας είχε μείνει άγράμμα-
τος. Τετρακόσια χρόνια δουλείας ήτανε αυτά. 'Ο περισσότερος
κόσμος δέν ήξερε νάν νά διαβάξη. Οί λογισάτοι λοιπόν άντέδρα-
σαν στήν προσπάθεια του Γεωργίου Παγώνος. "Οχι γυμναστήρια...
Σφολετα... Βιβλία, γράμματα. Τί τά θέλομε τά μηχανοκίνητα ;

- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ "Έτσι λέγανε τόν αθλητισμό ; Μπεχλιβανλίκι ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Μπεχλιβανλίκι, από τούς τούρκους παλαιστές πού λέγονται μπεχλιβάνηδες. 'Ο καημένος ό Γεώργιος Παγών, έτύπωσε μι' ένα βιφλιάρκι, ένα φυλλάδιο στό όποιο προσπαθούσε ν' αποδείξει ότι θά έπρεπε νά συμβαδίζουν τή πνευματική ανάπτυξις μέ τήν σωματική. Ενώ χρησιμοποίησε μάλιστα τό άρχαιο ρητό : Νοϋς ύγιής έν σώματι ύγιεί...
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Τελικά τί απέγινε μέ τό δεύτερο Γυμναστήριο ; "Άνοιξε ; 'Ελειτούργησε ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ 'Ιδρύθηκε βέβαια, άνοιξε αλλά...
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Καταλαβαίνω. θά έκλεισε σέ λίγο καιρό έλλείπει πελατείας
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Κάτι τέτοιο συνέβη. 'Ασήμαντος αριθμός προσήλθε στό Γυμναστήριο, μάλλον από εύθυμη διάθεσι παρά από πραγματικό φίλαθλο πνεύμα. 'Εμείνη τήν έποχή, γύρω στά 1837 έφθασε στην 'Αθήνα ένας φραντσέζος παλαιστής, άπ' αούτους τούς θαυματοποιούς πού σηκώνουνε βάρη, σπώνε πέτρες μέ τήν γροθιά τους, λυγίζουν σίδερα και έδινε κάθε απόγευμα παράστασι στην πλατεία του θησειού μέ είσιτήριο δυό δεκάρες τό άτομο.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Τήν ξέρω αυτήν τήν ιστορία και θά σου τήν διηγηθώ έγώ. Αούτός ό φραντσέζος παλαιστής, για νά διαφημήση τό θέαμα πού προσέφερε, έτοιχοδόλησε μιά πρόσκλησι : Για κάθε άθηναίο πού θά δεχότανε νά παλαίψη μαζί του. "Αν κανένας τόν νικούσε, θά του πλήρωνε ένατό δραχμές...
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ 'Ενατό δραχμές, μάλιστα. "Όσα κέρριζε τόν μήνα ένας δημόσιος υπάλληλος, τμηματάρχης ύπουργείου.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Είχε λοιπόν τοιχοκολλησει διάφορες χειρόγραφες ρειλάμες στην πλατεία του θησειού και στό Μοναστηράκι και προκαλούσε κάθε επίδοξο παλαιστή. Εαφνικά έκει πού δέν είχε παρουσιαστεί κανένας, ένας νεαρός άθηναίος είκοσι χρόνων, διασχίζει τό πλήθος

μπαίνει στον κύκλο που είχε σχηματίσει ο φραντσέζος, πετάει την φουστανέλλα του και την φέρμελη και φωνάζει στον φραντσέζο : 'Εγώ όρέ φράγγο...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ 'Αλλαλαγμός στο πλήθος. 'Ο Νικόλας... ό Νικόλας... 'Απάνω του όρέ Νικόλα... Χτύπα 'τον χάρω σάν χταπόδι...

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ 'Ο φραντσέζος κοίταξε τόν αντίπαλό του περιφρονητικά και φάνηκε ότι δέν τόν λογάριαζε... Καί ή πάλη έρχισε. Κανόνες παλαιστικώνός δέν ήξερε ό Νικόλας. Είχε όμως μπράτσα γερά και είχαε πεποίθησι στην δύναμί του, άφοδ είχαε καταφέρει λίγες μέρες πριν νά σηλώση μόνος του ένα σιδερένιο κανόνι στην 'Ακρόπολι και νά τό μεταφέρει κάπου άλλου γιατί έμπόδιζε τόν δρόμο.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Καί αρχίζει ή πάλη. Μέσα σέ λίγα λεπτά ό Νικόλας, ό λεβέντης 'Αθηναίος, σήκωσε τόν φραντσέζο παλαιστή στον άέρα και τόν χτύπησε στο χώμα...

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Πραγματικά σάν χταπόδι. Γιατί και κάτω... Ρεζιλεύτηκε ό γάλλος παλαιστής.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Μά τό μεγαλύτερό του ρεζίλεμα ήτανε την έπομένη που όλη ή 'Αθήνα τραγουδοϋσε : Σάν δέν ήξερες φραντσέζο νά παλαίψης... τί κολούσες τά χαρτιά, στά σοπάνια τά πλατειά :

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ 'Ηρθες ως έδω, για νά μās ρεζιλέψης, μά την βρήκες για καλά, βρέ φραντσέζο μπουνταλά...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Τόν καημένο τόν φραντσέζο... Πλήρωσε τίς ένατό δραχμές στον Νικόλα και πήρε τά βρεγμένα του και έφυγε.

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ 'Ομως παρά την άθλητική αύτή νίκη της 'Ελλάδος, παρά τό μεγάλο πρωτάθλημα, τό γυμναστήριο του Γεωργίου Παγώνος, εξακολουθοϋσε νά είναι έρημο...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Εως ότου έπλεισε και αυτό. Καί φθάνομε τώρα στην τρίτη άπόπειρα έξαθλητισμού της έλληνικής νεολαίας που έγινε στα 1858, ύστερα από είνοσι χρόνια μετά τό γυμναστήριο του Παγώνος

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Καί στο άναμεταξύ, οι ήμέρες των νεαρών άθηναίων περνοϋσαν μέ

περροπόλεμο, ἐνῶ οἱ νύχτες περνούσανε μέ καντάδες, ὅπως τό περιλά-
λη το ἐκεῖνο τραγουδοῖ τῆς ἐποχῆς : Σάν σέ βλέπω τό πρωῖ στό παραθύρι
πού θά μᾶς τό θυμίσῃ τώρα ἡ καλή μας συνεργάτις ἡ Κλειώ.

ΚΛΕΙΩ ΔΕΝΑΡΔΟΥ ~~ἐξομολογῶ~~ (Μέ συνοδεία πιάνου) Σάν σέ βλέπω τό πρωῖ στό παρα-
θύρι
Σάν γαρύφαλλο μου φαίνεσαι ἀνοιχ-
τό
θά σέ κόψω νά σέ βάλω στό ποτήρι...
Κ.τ.λ. Κ.τ.λ.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Καί τώρα Γιάγιο, ἔφθασε ἡ ὥρα νά κάνωμε μιᾶ ἀποκάλυφι πού κα-
νονικά πρέπει νά συνταράξῃ ὄλους τοὺς ἀθλητικούς κύκλους τῆς
ὀλιγουμένης.

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Δημήτρη μ υ μέ τρομάζεις. Εἶπες γιά μιάν ἀποκάλυφι πού θά πρέπει
νά συνταράξῃ τοὺς ἀθλητικούς κύκλους τῆς ὀλιγουμένης.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Μάλιστα. Καί σ' ἐρωτῶ : ποῖός θεωρεῖται ὅτι ἔχει ἀναβιώσει τοὺς
αρχαίους ὀλυμπιακοὺς ἀγῶνες :

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Εἶναι γνωστόν ὅτι εἶναι ὁ Γάλλος βαρῶνος ντέ Κουμπερτέν.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Αὐτός θεωρεῖται. Ὁ βαρῶνος ντέ Κουμπερτέν. Καί ὅμως ὄχι.

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Ὁ χ ι :

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ὁχι, ὄχι, ὄχι... Ψευδές, ψευδέστατον... Τὴν πρώτη σχετικὴ ἰδέα
τὴν εἶχε ὁ Ἕλληνας ποιητῆς Παναγιώτης Σοῦτσος πού ἐδημοσίευσε
στά 1858 ἓνα ἔρθρο μέ ποιητικὴ φαντασία καί πολλή ἔξαρσι,
ὅταν ἰδρῶθηκε τό Γυμναστήριο τοῦ 1858, ὅτι θά ἔπρεπε νά ἀναβιώ-
σουν οἱ ὀλυμπιακοὶ ἀγῶνες τῆς ἀρχαιότητος.

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Ὁ Παναγιώτης ὁ Σοῦτσος : Ξ

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Μάλιστα, ὁ Παναγιώτης ὁ Σοῦτσος. Καί διάβασε αὐτό τό ἔρθρο ὁ
ἐδάγγελος Σάππας κα' ἐνθουσιάζηκε καί αὐτός στήν ἄδησσό ὅπου
ἔμενε καί γράφει στόν Ὀθωνα ὅτι τὸν βρίσκει σύμφωνο ἡ ἰδέα
τοῦ Παναγιώτη Σοῦτσου γιά τὴν ἀναβίωσι τῶν ὀλυμπίων, ὅπως
εἶχε βραφτίσει τότε τοὺς ὀλυμπιακοὺς ἀγῶνες ὁ Σοῦτσος καί ὅτι
διέθετε ἓνα μεγάλο ποσό γιά τὸν σκοπό αὐτόν...

- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ "Ωστε έτσι λοιπόν ; 'Ο Παναγιώτης Σουτσος και ο έθνικός ευεργέτης. Ευαγγέλης Ζάππας είχε πρώτοι την ιδέα να αναβιάσουν τους τούς 'Ολυμπιακούς αγώνες ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Όπως ήτανε επόμενο, αλλά τόσο φαινή και μεγαλοπρεπής ιδέα έβούλιαξε με το πρώτο. 'Ο βασιλεύς "Όθων, μόλις έλαβε το γράμμα του Ζάππα, ενάλεσε στον ύπουργό των 'Εξωτερικών τον 'Αλέξανδρο Ραγναβή και του το έδωσε. Και ξέρεις τί αποκοιόθηκε ο Ραγναβής ; "Ότι αυτά που επρότεινε ο Ζάππας ήτανε παραδοξολογίες. - Το ίδιο λέω κι'εγώ... αποκοιόθηκε ο "Όθων.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Και αποκοιόθηκε η πρότασις του Ζάππα ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ 'Ο Ραγναβής έγραφε στον Ζάππα ότι η " πρότασις του προήρχετο μάλλον εν καρδιάς της καρδίας και ούχι εν του νοός. "Ότι δέν ήταν πρακτική σιέφτις και δέν απέτρεχε του γελοίου... "
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Τί λές βρέ Δημήτρη ; "Έγραφε τέτοια πράγματα ο Ραγναβής ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Το δμολογετ ο ίδιος στα 'Απομνημονεύματά του, μάλιστα. "Όμως τον επόμενο χρόνο, στα 1859, έγιναν στην 'Αθήνα οι πρώτοι άθλητικοί αγώνες ξέρεις που ;
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ "Πχι βέβαια στο στάδιο που τότε ήτανε σιουκιδότοπος...
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Όχι. Οι πρώτοι άθλητικοί αγώνες στην 'Αθήνα, στα 1859 έγιναν στην πλατεία Κουμουντούρου... όμως για αούτην την ιστορία θα μιλήσωμε Γιάγκο στην προσεχή μας συνάντησι, γιατί απόφε βλέπω από το ρολόϊ ότι η ώρα μας κοντεύει να τελειώση.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ "Ας θυμηθοϋμε λοιπόν ακόμη ένα τραγούδι της παλαιάς εποχής για να κλείσωμε την ώρα μας... Κι'επειδή μιλήμε για το πως έγαλουρήθησαν οι άθλητικοί αγώνες, ές θυμηθοϋμε την Περσάννα...
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Το λογοπαίγνιο δεκτόν και ές την θυμηθοϋμε...
- ΚΛΒΙΩ ΔΕΝΑΡΔΟΥ (Συνοδεία κιάνου) Γλυκειά μου παρσάννα Κ.τ.λ. Κ.τ.λ.